AVİM Yorum • No: 2026 / 100 • Ekim 2026

PAŞİNYAN'IN NEW YORK TEMASLARININ ARDINDAN: DİASPORA İLE ERMENİSTAN YÖNETİMİ ARASINDAKİ GERİLİM ARTIYOR

Hazel ÇAĞAN ELBİR

Analist

Nikol Paşinyanın Eylül 2026daki New York ziyareti, BM Genel Kurulu konuşmasının ötesinde, Ermeni diasporası ile Erivan yönetimi arasındaki yapısal gerilimi yeniden görünür kılmıştır. Harut Sassounianın The California Courier ve Armenian Weeklyde yayımlanan Paşinyan New Yorka BMde Konuşmak İçin mi Geldi, Yoksa Ermeni Üniversite Öğrencilerini Bölmek İçin mi? (İng. Did Pashinyan Come to NY to Address the UN or Split Up Armenian University Students?) başlıklı yazısı, bu gerilimin somut bir örneğini sunmaktadır. Sassouniana göre Paşinyan, geniş Ermeni toplumuyla açık bir diyalog yerine All-Armenian Student Association (All-ASA) üyesi sınırlı sayıda öğrenciyle kapalı bir görüşme gerçekleştirmiş; bu da diasporayı bölmeye yönelik seçici bir girişim olarak yorumlanmıştır. Yazının temel iddiası, diaspora-yönetim ayrılığının azalmak bir yana, karşıtlık fikrini derinleştiği yönündedir.

Sassounianın aktardığına göre, 23 Eylül 2026 tarihinde New Yorkta gerçekleştirilen görüşme bir avuç Ermeni-Amerikan üniversite öğrencisiyle sınırlı tutulmuştur[1]. Resmî açıklamalarda Başbakanın Gerçek Ermenistan (İng. Real Armenia) doktrinini sunduğu belirtilmekle birlikte, Sassounian görüşmenin All-ASAnın apolitik kalma ilkesini ihlâl ettiğini, şube liderlerinin yeterince bilgilendirilmediğini ve danışılmadığını vurgulamaktadır. Sonuç olarak Eastern Region Deputy Director Tamara G. Nahapetyan istifa etmiş, en az bir başka yönetim kurulu üyesi de ayrılmış ve en az üç ASA şubesi görüşmeden mesafe koyan açıklamalar yayımlamıştır. Nahapetyanın Apolitik All-ASA Siyasileşiyor (İng. The Apolitical All-ASA Enters Political Territory) başlıklı açıklamasında dile getirilen temel çelişki, diasporanın bir yandan siyasetten uzak tutulması, diğer yandan hükümet mesajlarının hedef kitlesi olarak kullanılmasıdır[2].

Sassounian, bu gelişmeyi daha geniş bir yabancılaştırma sürecinin parçası olarak konumlandırmaktadır. 2018 sonrasında Diaspora Bakanlığının kapatılması, diaspora yardımlarına yönelik söylemler, seçim süreçlerinde diaspora Ermenilerinin oy kullanmasının kısıtlanması, vatandaşlık süreçlerinin zorlaştırılması ve Real Armenia söyleminin geleneksel diaspora önceliklerinden (Artsakh, soykırım hafızası ve tarihi semboller) uzaklaşması gibi adımlar bu çerçevede sıralanmaktadır. New Yorktaki sınırlı öğrenci buluşması, bu yaklaşımın genç nesle taşınması olarak değerlendirilmektedir.

All-ASAnın Örgütsel Konumu ve ARF Bağlantıları

All-ASA, 2003 yılından bu yana ABD ve uluslararası ölçekte Ermeni öğrenci derneklerini bir araya getiren bağımsız bir çatı örgüt olarak faaliyet göstermektedir. Ancak diaspora ekosistemindeki konumu, tamamen siyaset dışı bir yapı olarak tanımlanmasını güçleştiren bağlar taşımaktadır. ANCAnın 12 Şubat 2016 tarihli duyurusunda, All-ASAnın İnkârın Lekesi (İng. Stain of Denial) sessiz protestosunun Ermeni Gençlik Federasyonu (İng. Armenian Youth Federation (AYF)) ve Ermeni Devrimci Federasyonu (İng. Armenian Revolutionary Federation (ARF)) Shant Student Association ile ortak düzenlendiği belirtilmektedir[3]. AYF, ARFnin resmi gençlik koludur. Benzer şekilde, Horizon Weeklyde yer alan ARF Bureau Office of Youth Affairsin Armenian Students for Artsakh araştırma çağrısı, ARFnin öğrenci potansiyelini ulusal meselelere kanalize etme çabasının bir örneğidir[4].

All-ASAnın geleneksel diaspora savunuculuk ağlarıyla örtüşen faaliyet geçmişi, Paşinyan hükümetiyle kurulan doğrudan temasın örgüt içinde neden ciddi bir kırılma yarattığını açıklamaktadır. Sassounianın işaret ettiği üzere, bireysel üyeler siyasi görüşlerinde özgürdür; ancak çatı örgütün siyasi bir aktöre dönüştürülmesi, genç kuşak liderliğinin geleceği açısından sorunlu görülmektedir.

Apolitik İddiası ve Artsakh Meselesi: Temel Bir Çelişki

All-ASA ve benzeri örgütlerin apolitik kalma iddiası, özellikle Artsakh meselesi söz konusu olduğunda ciddi bir sorgulamaya açıktır. Artsakhı savunan, 2020 ve 2023 yenilgilerini kabul etmeyen, bölgenin geri dönüşünü veya uluslararası statüsünü talep eden bir tutum, tanımı gereği siyasi bir pozisyondur. Bu yaklaşım; toprak iddialarını, tarihsel anlatıları, mevcut Ermenistan hükümetinin dış politika tercihlerini ve bölgesel gerçeklikleri doğrudan sorgulamaktadır. Dolayısıyla apolitik etiketi, bu tür bir savunuculukla birlikte sürdürüldüğünde kavramsal bir tutarsızlık yaratmaktadır.

All-ASAnın faaliyet geçmişi de bu çelişkiyi desteklemektedir. Örgütün ARF Shant ve AYF ile ortaklaşa düzenlediği protestolar, Artsakh odaklı araştırma çağrıları ve dayanışma açıklamaları, belirli bir siyasal çizgiye işaret etmektedir. ARF ve ANCA ağları, Artsakh meselesinde Paşinyan hükümetinin Gerçek Ermenistan yaklaşımına karşı net bir muhalefet sergilemektedir. Bu bağlamda, All-ASAnın apolitik kalma iddiası, örgüt içi çoğulculuğu koruma çabası olarak anlaşılabilir; ancak Artsakhı savunan ve yenilgiyi kabul etmeyen bir kesimin aynı çatı altında siyasi olarak nötr kalması fiilen mümkün görünmemektedir. Bu durum, New York görüşmesinde ortaya çıkan iç bölünmeyi de açıklamaktadır: Bir kısım öğrenci ve yönetici, hükümetle teması apolitik ilkenin ihlâli olarak görürken, asıl gerilim daha derin bir siyasal ayrışmadan kaynaklanmaktadır.

Analitik Çerçeve: İki Farklı Siyasal Proje

Ermenistan Başbakanı Nikol Paşinyanın New York temasları iki farklı siyasal projenin çatışmasını yansıtmaktadır. Erivan yönetimi, 2020 sonrası ve özellikle 2025 Vaşington zirvesi sonrasında bölgesel normalleşmeyi (Türkiye ve Azerbaycan ile) merkeze alan bir Gerçek Ermenistan paradigmasını benimsemiştir. Bu yaklaşım, egemenlik, toprak bütünlüğü ve ekonomik bağlantısallık önceliklerini öne çıkarmaktadır. Diasporanın militan-radikal kesimi ise, özellikle ARF ve ANCA çizgisindeki çevreler, tarihsel hafıza, Artsakhın geri dönüş hakkı ve uzun vadeli ulusal iddiaları korumaya devam etmektedir. Sassounianın yazısı, bu paradigmalar arasındaki uyumsuzluğun daha da görünür hale geldiğini belgelemektedir.

Sonuç olarak, Sassounianın yazısında belirtilen New York görüşmesi ve All-ASA içindeki istifa ile mesafe koyma dalgası, diaspora-Ermenistan yönetimi geriliminin somut biçimde sürdüğünü göstermektedir. All-ASAnın apolitik kalma iddiası ile ARF bağlantılı faaliyet geçmişi arasındaki gerilim, bu sürecin örgüt düzeyindeki yansımasıdır. Normalleşme yanlısı bir perspektiften bakıldığında, bölgesel barışın başarısı yalnızca diplomatik ilerlemelere değil, aynı zamanda diaspora ile yönetim arasındaki diyaloğun daha kapsayıcı, şeffaf ve eleştiriye açık hale getirilmesine de bağlıdır. Seçici temaslar yerine kurumsal ve çoğulcu mekanizmaların güçlendirilmesi, hem Ermenistanın bölgesel konumunu hem de diasporanın uzun vadeli katkı kapasitesini destekleyebilir.

Fotoğraf: The California Courier

[1] Harut Sassounian, Did Pashinyan Come to NY to Address the UN or Split Up Armenian University Students?, *The California Courier*, thecaliforniacourier.com, 28 Eylül 2026, https://www.thecaliforniacourier.com/did-pashinyan-come-to-ny-to-address-the-un-or-split-up-armenian-university-students-by-harut-sassounian/.

[2] Harut Sassoıunian, Did Pashinyan come to New York to address the U.N. or split up Armenian university students?, *Armenian Weekly*, armenianweekly.com, 29 Eylül 2026, https://armenianweekly.com/2026/09/29/did-pashinyan-come-to-new-york-to-address-the-u-n-or-split-up-armenian-university-students/.

[3] All-Armenian Student Association Organizes Nationwide Protest, *ANCA*, anca.org, 12 Şubat 2016,

https://anca.org/all-armenian-student-association-organizes-nationwide-protest/.

[4] ARF Bureau Office of Youth Affairs Launches Armenian Students for Artsakh Research

Call, *Horizon Weekly*, horizonweekly.ca, 7 Temmuz 2023, https://horizonweekly.ca/en/arf-bureau-office-of-youth-affairs-launches-armenian-students-for-artsakh-research-call/.

Yazar Hakkında :

Hazel Çağan-Elbir AVİM'de analist olarak çalışmaktadır. Çağan-Elbir, Atılım Üniversitesi Politik Ekonomi bölümünde doktora çalışmalarına devam etmektedir.

Atıfta bulunmak için: ELBİR, Hazel ÇAĞAN. 2026. "PAŞİNYAN'IN NEW YORK TEMASLARININ ARDINDAN: DİASPORA İLE ERMENİSTAN YÖNETİMİ ARASINDAKİ GERİLİM ARTIYOR." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2026 / 100. Ekim 15. Erişim Kasım 10, 2026. https://mail.avim.org.tr/tr/Yorum/PASINYAN-IN-NEW-YORK-TEMASLARININ-ARDINDAN-DIASPORA-ILE-ERMENISTAN-YONETIMI-ARASINDAKI-GERILIM-ARTIYOR

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır